

علوم و فنون ادبی ۱

۱- از نظر تاریخ ادبیات کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) زبان ایرانیان پیش از اسلام پارسی بود.
- (۲) اوستا در ایران پیش از اسلام سینه به سینه نقل می‌شد.
- (۳) ویژگی‌های زبان‌های ایران باستان با زبان مناطق همجوار ایران متفاوت بود.
- (۴) از نظر تاریخی، زبان‌های ایرانی به سه دسته‌ی عمده‌ی فارسی باستان، میانه و نو تقسیم می‌شوند.

۲- رویدادهای تاریخی ذکر شده در همه‌ی گزینه‌ها درست است؛ به جز:

- (۱) استقلال سیاسی ایران با سقوط دولت ساسانی از میان رفت.
- (۲) در آغاز قرن سوم دولت نیمه مستقل طاهری و سپس دولت مستقل صفاری بر سر کار آمد.
- (۳) یعقوب لیث صفاری برای برانداختن حکومت بغداد و بازگرداندن اقتدار ایران بسیار تلاش کرد.
- (۴) پس از برفتادن ساسانیان، دولت سامانی نخستین دولت اسلامی ایران بود.

۳- کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات درست است؟

- (۱) یکی از دلایل شکوفایی روح ایرانی و دوره‌ی طلایی قلمداد شدن قرن چهارم، وجود دانشمند بزرگ، زکریای رازی بود.
- (۲) وجود سخنورانی چون رودکی، فردوسی و عنصری اهمیت ویژه‌ای به قرن سوم بخشید.
- (۳) در آغاز قرن چهارم، دولت سامانی روی کار آمد و رسم‌ها و سنت‌های فرهنگی کهن ایرانی را از بین برد.
- (۴) آغاز قرن سوم که از نظر تاریخی با اوج حاکمیت سامانیان همراه است عصر اندیشه‌ی استقلال ملی ایران به شمار می‌رود.

۴- کدام گزینه در مورد نثر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم درست نیست؟

- (۱) نثر این دوره ساده و روان است.
- (۲) موضوع‌های نثر این دوره حماسی، ملی و تاریخی است.
- (۳) در نثر این دوره اصطلاحات علمی فراوان به کار رفته است.
- (۴) شاهنامه‌ی ابومنصوری از کتاب‌های نثر فارسی این دوره است.

۵- کدام گزینه درباره‌ی شعر قرن چهارم و نیمه‌ی اول قرن پنجم نادرست است؟

- (۱) شعر پارسی در این دوره به دست رودکی بنیاد نهاده شد.
- (۲) شعر حماسی، مدحی و غنایی از رایج‌ترین انواع شعری این دوره است.
- (۳) در شعر این عصر بیشتر به واقعیت بیرونی پرداخته می‌شد و مفاهیم ذهنی چندان رواج نداشت.
- (۴) شعر غنایی با دو شاعر مشهور، کسایی مروزی و سپس ناصر خسرو قوت و استحکام یافت.

۶- موارد کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات درست است؟

- (الف) پس از آشنایی اعراب با ایران، زبان عربی با کنار گذاشتن برخی از صدهای خود الفبای فارسی را پذیرفت.
  - (ب) دری، زبان درباری ساسانیان، زبان محاوره و مکاتبه‌ی مقامات دولتی بوده است.
  - (ج) یادگار زریران که اصلی پارتی دارد از قطعات شعری است که در میان اندرزنامه‌های منثور جای دارد.
  - (د) زبان دری به تدریج غنی گشت و زبان عمومی سراسر ایران شد. منطقه‌ی رواج آن نخست شمال غربی ایران بود.
- (۱) ج - ب   (۲) الف - ب   (۳) ج - د   (۴) الف - د

۷- تعداد هجای کشیده در کدام بیت بیشتر است؟

- (۱) مرا به هیج بدادی و من هنوز بر آنم / که از وجود تو مویی به عالمی نفروشم
- (۲) هرگز اندر همه عالم نشناسم غم و شادی / مگر آن وقت که شادی خور و غمخوار تو باشم
- (۳) من ریمده دل آن به که در سماع نیایم / که گر به پای درآیم به دربرند به دوشم
- (۴) تو به خواب خوش چه دانی و به عیش و کامرانی / که نه من غنوده‌ام دوش و نه مردم از نفیرم

۸- تعداد مصوت‌های بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- «کمال حُسن وجودت به وصف راست نیاید / مگر هم آینه گوید چنان که هست حکایت»
- (۱) سی و یک   (۲) بیست و نه   (۳) سی و دو   (۴) بیست و هشت

۹- کدام بیت از تکرار چهار بار علامت هجایی «—U—» تشکیل شده است؟

- (۱) ای رقیب این همه سودا مکن و جنگ مجوی / برکنم دیده که من دیده از او برکنم
- (۲) من خاک پای آن کسم کو خون ساغر می‌خورد / تا راز دل ساغر چرا هر دم به لب می‌آورد
- (۳) روزگاری شد که سر تا پا دلی غمناک دارم / همچو صبح از دست غم هر شب گریبان چاک دارم
- (۴) دلا باری دگر جستی بدین کار از تو خشنودم / تو از زاری بیاسودی من از خواری بیاسودم

۱۰- علامت هجایی مصراع زیر در کدام گزینه آمده است؟

«مُنْغَلَمٌ بِرِ كِه بَرَم حَاجَت خَوِیْش اَز بَر تُو»

۱- U-U--UU-U-U--UU- (۱)

۲- --U---U---U---U- (۲)

۳- -U--UU--U--UU- (۳)

۴- -UU--UU--UU--UU- (۴)

۱۱- همهی واژه‌های کدام گزینه دارای هجای بلند است؟

۱) برادر - عتار - مروّج (۱) حیات - مدهوش - رونده (۲)

۳) هیئت - پوست - میمنت (۳)

۴) نشیمن - مستوری - عطّار (۴)

۱۲- کدام بیت از علامت هجاهای زیر تشکیل شده است؟

«--U--U--U--U»

۱) گواهی امین است بر درد من / سرشک روان بر رُخ زرد من

۲) چو دُر پاش گردد به معنی زبانم / رسد مرحبا از زمین و زمانم

۳) دلم در جنبش آمد بار دیگر / ندانم تا چه دارد باز در سر

۴) لبّت از تنگ شکر شور برآورد / به شکر خنده‌ی شیرین چو درآمد

۱۳- علامت هجاهای تشکیل دهنده‌ی تمام مصراع‌ها به درستی در مقابل آن‌ها ذکر شده است؛ به‌جز:

۱) چه جورها که کشیدند بلبلان از دی (-UU--U---UU--U)

۲) چه ره بود این که زد در پرده مطرب (U---U---U---U)

۳) مکن از خواب بیدارم خدا را (-U---U---U---U)

۴) گفت‌وگو آیین درویشی نبود (-U---U---U---U)

۱۴- هجاهای کوتاه و بلند کدام مصراع با مصراع زیر یکسان است؟

«اگر پوسیده گردد استخوانم»

۱) همه جمال تو بینم چو چشم باز کنم

۲) مرد و زن گو به جفا گفتن من برخیزند

۳) هزار جهد بکردم که سرّ عشق بیوشم

۴) چو پیراهن شوم آسوده خاطر

۱۵- هجاهای تشکیل دهنده‌ی مصراع اول بیت زیر، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«تا خبر دارم از او بی‌خبر از خویشتم / با وجودش زمن آواز نیاید که منم»

۱) تا / خَ / بَر / دَا / رَم / اَز / او / بی / خَ / بَر / اَز / خَیْش / اَت / اَنَم

۲) تا / خَ / بَر / دَا / رَم / اَز / او / بی / خَ / بَر / اَز / اَخی / اَش / اَت / اَنَم

۳) تا / خَ / بَر / دَا / رَم / اَز / او / بی / خَ / بَر / اَز / اَخی / اَش / اَت / اَنَم

۴) تا / خَ / بَر / دَا / رَم / اَز / او / بی / خَ / بَر / اَز / اَخی / اَش / اَت / اَنَم